

Pensioenfonds

Zorg & Welzijn

Implementatie Internationale Normen Screening (INS)

Inhoud

1. Inleiding	3
2. Invulling Internationale Normen Screening	4
3. Implementatie International Normen Screening	7
Begrippenlijst	10

1. Inleiding

Het Pensioenfonds voor Zorg & Welzijn (PFZW) is ondertekenaar van het Internationaal Maatschappelijk Verantwoord Beleggen (IMVB)-convenant voor pensioenfondsbeleggers. Daarmee committeerde PFZW zich eraan de OESO-richtlijnen voor Multinationale Ondernemingen (OESO-richtlijnen)¹ en de United Nations Guiding Principles on Business and Human Rights (UNGP's)² in het beleggingsproces te implementeren. Hoewel het convenant in 2022 afliep, blijft PFZW gecommitteerd aan de doelstellingen.

Dit document legt uit hoe PFZW – in aansluiting op de OESO richtlijnen, UNGP's en UN Global Compact (UN GC)³ – risico's voor de samenleving en het milieu identificeert, prioriteert en adresseert. Dit noemen we de screening op Internationale Normen voor Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen – kortweg Internationale Normen Screening (INS).

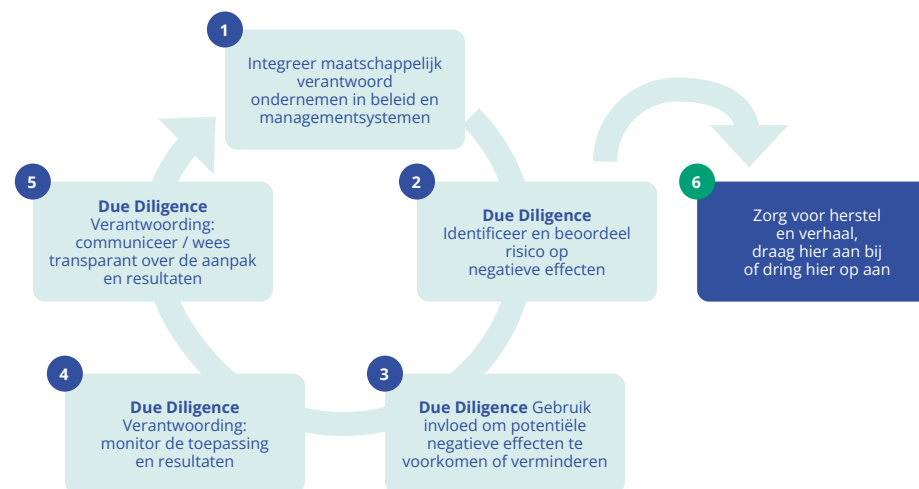
Ten behoeve van implementatie van de INS maken wij gebruik van:

- De OESO-richtsnoer voor institutionele beleggers (Responsible Business Conduct for Institutional Investors⁴);
- Het Instrumentarium van de Pensioenfederatie die ontwikkeld is in samenwerking met NGO's, vakbonden en overheid.⁵

Wij verwachten van onze extern fiduciaire managers en vermogensbeheerder, en van ondernemingen waarmee zij samenwerken, dat zij conform deze standaarden handelen.

Om de potentiële risico's op negatieve effecten te voorkomen of beperken, schrijft de OESO-richtlijn due-diligence vereisten voor. De OESO-richtsnoer voor institutionele beleggers stelt zes due diligence-stappen voor die pensioenfondsbeleggers moeten doorlopen om aan de vereisten van de OESO-richtlijn te voldoen, zie Figuur 1. PFZW onderschrijft deze ESG-due diligence stappen.

Figuur 1. Due diligence stappen

1. [OECD Guidelines for Multinational Enterprises on Responsible Business Conduct | OECD](#)
2. [United Nations Guiding Principles on Business and Human Rights \(UNGP's\)](#)
3. [UN Global Compact](#)
4. [Responsible business conduct for institutional investors](#)
5. [Instrumentarium - Pensioenfederatie](#)

2. Invulling Internationale Normen Screening

Met de Internationale Normen Screening (INS) zorgen we ervoor dat we in ons beleggingsbeleid zowel de invloed van ESG-factoren op de beleggingsportefeuille (**outside-in lens**⁶) als de invloed van onze beleggingen op de mens en milieu (**inside-out lens**⁷) meenemen. Dit noemen we dubbele materialiteit.

De OESO-richtlijnen spreken over de negatieve effecten die de onderneming: (1) veroorzaakt, (2) waaraan deze bijdraagt of (3) waarmee de onderneming direct verbonden is door haar activiteiten, producten of diensten⁸. De scope van dit document is gericht op de beleggingen van PFZW (3), dus instrumenten van landen of ondernemingen waarin PFZW kan beleggen.

In de hierop volgende alinea staat beschreven hoe PFZW de verschillende **ESG due diligence-stappen** invult en verankert in de uitbesteding, monitoring en rapportage van externe dienstverleners.

-
6. Inside-out refereert naar de invloed van onze beleggingen op mens en milieu.
 7. Outside-in refereert naar de invloed van mens en milieu op (de waarde van) onze beleggingen.
 8. Voorbeeld (1): Wanneer een onderneming vrouwen of etnische minderheden discrimineert bij het aannemen van personeel of wanneer een onderneming smeergeld betaalt aan een buitenlandse ambtenaar. Voorbeeld (2) : Denk aan een handelaar die een heel korte levertijd voor een product bedingt, hoewel hij weet dat de productietijd in het verleden niet haalbaar was en hij de mogelijkheden beperkt voor vooraf goedgekeurde uitbesteding. Voorbeeld (3): Als een onderneming kobalt inkoopt dat afkomstig is van een mijn waar kinderen werken en het kobalt wordt gebruikt voor haar producten, bestaat er een direct verband tussen de onderneming en kinderarbeid.
 9. Met een leefbare wereld bedoelen we een samenleving waarin mensen gezond en veilig kunnen leven, er voldoende schoon water, schone lucht en voedsel is, en ecosystemen behouden blijven, een wereld die toekomstbestendig is voor huidige én toekomstige generaties. De SDG's geven richting aan wat hiervoor nodig is. PFZW wil dat het beleggingsbeleid en de portefeuille bijdragen aan een leefbare wereld. Een leefbare wereld zien wij als een noodzakelijke randvoorwaarde voor een goed pensioen. PFZW sluit daarbij aan op het raamwerk van de SDG's en stemt de beleggingen hierop af. Daarnaast wil PFZW op een klein aantal focusthema's een stap extra zetten en zoeken naar impact beleggingen.
 10. Zie ons beleggingsbeleid 2030 voor meer details over de door ons gestelde doelen.

1. Integratie maatschappelijk verantwoord ondernemen in beleid en managementsystemen

PFZW wil met zijn beleggingsbeleid duurzame waarde creëren op de lange termijn. Wij dragen zorg voor pensioenen die tot ver in de toekomst moeten worden uitgekeerd. Daarom streven wij naar een beleggingsportefeuille die niet alleen bijdraagt aan een goed pensioen, maar ook aan een leefbare wereld.⁹ Om op de lange termijn goede rendementen te behalen, is het bovendien noodzakelijk dat ecologische, economische en maatschappelijke systemen goed blijven functioneren.

PFZW wil hieraan bijdragen door de positieve effecten van onze beleggingen te vergroten en negatieve effecten te beperken. Tegelijkertijd verkleinen we daarmee de duurzaamheidsrisico's voor de portefeuille.

Met 'duurzaam' bedoelen wij binnen dit beleggingsbeleid: beleggingen die voldoen aan onze minimumnormen en standaarden én die aantoonbaar bijdragen aan vooraf gedefinieerde duurzaamheidsdoelstellingen, zoals vastgelegd in ons beleggingsbeleid. Duurzaamheid wordt door ons gemeten aan de hand van specifieke indicatoren, waaronder SDI-classificatie, CO₂-reductie, Paris-alignment en impact¹⁰.

We zetten verschillende instrumenten in om onze duurzaamheidsdoelen te behalen, namelijk:

- **Kapitaalallocatie:** We houden rekening met de effecten van ondernemingen op mens en milieu bij het samenstellen van het beleggingsuniversum.
- **Stewardship:** We stimuleren ondernemingen hun duurzaamheidsprestaties te verbeteren door stemmen en/of engagement.
- **Manager en tegenpartij selectie:** PFZW vindt het belangrijk dat de externe partijen waarmee samengewerkt wordt actief bijdragen aan een duurzamere wereld en handelen in lijn met de overtuigingen van PFZW.

2. Due Diligence: identificatie en beoordeling van het risico op negatieve effecten

PFZW streeft ernaar om de negatieve effecten van onze beleggingen op mens en milieu te voorkomen, te stoppen of te verhelpen. Daarom screent PFZW actief de beleggingsportefeuille. Bij het screenen van onze portefeuille worden (potentiële) negatieve effecten op samenleving en milieu geïdentificeerd. Voor de beoordeling van de ernst van de negatieve effecten sluiten we aan op de eerder genoemde Internationale Normen (OESO, UNGP's, UNGC). We scoren hierbij ondernemingen op basis van incidenten binnen de eigen productielocaties en incidenten in de toeleveringsketen. Op basis van deze scores bepalen we of er sprake is van 'zeer hoog risico' of 'hoog risico' op het schenden van internationale normen.

Zo prioriteert PFZW risico's op basis van **schaal, reikwijdte en mate van onomkeerbaarheid** van negatieve gevolgen zoals de OESO-richtlijnen voorschrijven.

In lijn met de richtlijnen van de internationale normen houdt PFZW in haar beleid rekening met negatieve effecten op de volgende onderwerpen:

- **Mensenrechten:** o.a. bescherming van inheemse volken, landrechten en kinderarbeid
- **Arbeidsomstandigheden:** o.a. veilige werkomgeving
- **Milieu:** o.a. waterzekerheid, ontbossing
- **Dierenwelzijn:** o.a. misstanden bij (intensieve) veehouderij
- **Tegengaan van corruptie:** o.a. omkoping
- **Consumentenbelangen en mededinging:** o.a. concurrentiebeperkende praktijken
- **Wetenschap en technologie:** o.a. dataprivacy
- **Belasting:** o.a. naleven belastingwetgeving.

Naast voorgenoemde onderwerpen heeft PFZW in haar beleggingsbeleid drie focusthema's vastgesteld: Klimaat, Natuur & Biodiversiteit en Mens & Gezondheid. Deze onderwerpen passen bij PFZW als pensioenfonds voor de zorgsector en sluiten aan bij onze deelnemersvoorkeuren.

In ons Klimaatplan, Mens & gezondheid beleid, Natuur & biodiversiteit beleid en mensenrechtenbeleid leggen we uit welke extra acties wij ondernemen op deze specifieke thema's om onze negatieve effecten te verminderen en positieve effecten te vergroten. Deze zijn de vinden op onze website: [Ons beleid, regelingen en reglementen – Wij zijn PFZW | PFZW](#)

3. Due Diligence – gebruik van onze invloed om potentiële negatieve effecten te voorkomen of verminderen

Ondernemingen met een 'zeer hoog risico'-classificatie horen niet thuis in onze portefeuille. Deze ondernemingen komen niet langer in aanmerking voor belegging. Voor ondernemingen met een 'hoog risico'-classificatie maken we onderscheid naar de omvang van de onderneming binnen de portefeuille. Voor relatief grote ondernemingen kiezen we ervoor om via engagement het gedrag van deze ondernemingen te verbeteren.

Mogelijke negatieve effecten op benadeelden wordt meegewogen in de gesprekken met een onderneming. Dat is onderdeel van de afspraken die wij met onze uitvoeringorganisatie hebben gemaakt over de invulling

van engagement. Waar relevant vragen wij ondernemingen om binnen korte tijd te zorgen **voor herstel van schade** bij de betrokken belanghebbenden én om ervoor te zorgen dat er maatregelen worden genomen om deze schade in de toekomst te voorkomen. We blijven wel belegd in deze ondernemingen indien we ervan overtuigd zijn dat onze engagementactiviteiten tot verbetering kunnen leiden.

Voor kleine ondernemingen met een hoogrisicoclassificatie wegen de extra inspanningen van engagement niet op tegen de verwachte meerwaarde. In deze ondernemingen willen we dus niet langer beleggen.

4. Due Diligence – verantwoording: monitoring van de toepassing en resultaten

Door de INS periodiek uit te voeren monitoren wij de voortgang en kunnen wij sneller handelen om negatieve effecten te stoppen, te voorkomen of te mitigeren. Voortgang op de uitvoering van dit beleid is onderdeel van de reguliere rapportagecyclus van PFZW. Op basis van deze rapportage stuurt PFZW waar nodig bij op de uitvoering.

5. Due Diligence – verantwoording: communicatie en transparantie over de aanpak en resultaten

Jaarlijks leggen wij aan onze deelnemers en anderen belanghebbenden verantwoording af over de resultaten van de ESG due-diligence. Dit doet PFZW onder andere in het jaarverslag en de specifieke SFDR rapportage. Hierin geven wij bijvoorbeeld informatie over onze beleggingen en de engagement- en stemresultaten.

6. Zorg voor herstel en verhaal

Engagement is een belangrijk instrument in het kader van stewardship. Engagement is het voeren van een langdurige en intensieve dialoog met ondernemingen in de beleggingsportefeuille en met marktpartijen en andere relevante stakeholders zoals regelgevers, toezichthouders en sectororganisaties.. De dialoog kan verschillende vormen aannemen (schriftelijk, telefonisch, mondeling) en gaat over hun beleid of hun activiteiten. PFZW gelooft dat het door middel van engagement een zinvolle bijdrage te kan leveren aan mens en milieu.

Mogelijke **negatieve effecten op benadeelden worden meegewogen in de gesprekken met een onderneming**. Dat is onderdeel van de afspraken die wij met onze uitvoeringorganisatie hebben gemaakt over de invulling van engagement. Waar relevant vragen wij ondernemingen om binnen korte tijd te zorgen voor herstel van schade bij de betrokken belanghebbenden én om ervoor te zorgen dat er maatregelen worden genomen om deze schade in de toekomst te voorkomen. We blijven wel belegd in deze ondernemingen, tenzij duidelijk is dat ondanks onze engagementactiviteiten geen verbetering te verwachten is.

3. Implementatie International Normen Screening

3.1 Implementatie beursgenoteerde ondernemingen

PFZW belegt niet in ondernemingen die niet aan de insluitingscriteria voldoen. Daarom screent PFZW op basis van meerdere dataleveranciers het belegbare universum. Zo identificeren we (potentiële) negatieve effecten op samenleving en milieu.

PFZW beoordeelt het gedrag van beursgenoteerde vennootschappen op mogelijke schendingen van de UNGC, de OESO-richtlijnen en de UNGP's. Ondernemingen die een (zeer) hoog risico vormen op betrokkenheid bij schendingen, worden niet opgenomen in ons beleggingsuniversum. Onze uitvoerder screent het belegbare universum twee keer per jaar.

Risicoclassificatie

Voor de beoordeling van het risico op betrokkenheid bij schendingen van internationale normen, heeft PFZW een screeningsmethodologie. Hierbij hanteert PFZW scores van meerdere dataleveranciers. Ondernemingen worden hierbij gescoord op basis van incidenten binnen de eigen

productielocaties en in de **toeleveringsketen**. De dataproviders kijkt hierbij naar nieuwsbronnen over incidenten. De ernst van een incident is afhankelijk van de volgende drie OESO-criteria:

- Schaal (de zwaarte van negatieve effecten);
- Reikwijdte (bijvoorbeeld aantal getroffen individuen of omvang van milieuschade);
- Onomkeerbaarheid (de mogelijkheden om negatieve effecten op individuen of het milieu te herstellen t.o.v. de situatie voor de negatieve effecten).

Scores op deze criteria resulteren in een **risicoclassificatie**. De incidentscore van een onderneming bepaalt mede wat PFZW hier mee doet. PFZW kiest bij schendingen voor de volgende maatregelen:

- Bij een 'zeer hoog risico'-classificatie gaan ondernemingen direct uit het beleggingsuniversum en de portefeuille.
- Bij een 'hoog risico'-classificatie kiest PFZW in principe voor engagement. PFZW heeft echter beperkte middelen voor de uitvoering van engagement en wil deze inzetten waar het (naar verwachting) het meeste effect heeft. Daarom kiest PFZW ervoor om kleine¹¹ ondernemingen met 'hoog risico'-classificatie uit het beleggingsuniversum en portefeuille te verwijderen.

Discretionair engagement

In (zeer) beperkte mate kunnen (beursgenoteerde) ondernemingen met een '(zeer) hoog risico'-classificatie op de discretionaire engagement lijst worden geplaatst. Alleen met gegronde redenen, waarbij gedacht kan worden aan: (1) dat er al een intensief engagementtraject loopt, (2) de kosten voor het niet opnemen van de desbetreffende beursgenoteerde vennootschap in het beleggingsuniversum disproportioneel hoog zijn, of (3) het een uitzonderlijk grote aandelen en/of obligatie (krediet) positie betreft.

11. 'Klein' is gedefinieerd als de 80% kleinste ondernemingen in de wereldwijde aandelenindex op basis van marktkapitalisatie. PFZW hanteert daarbij een bandbreedte van +/- 5%.

3.2 Implementatie niet-beursgenoteerde ondernemingen

Voor niet-beursgenoteerde beleggingen past PFZW een vergelijkbare methode toe, maar maakt hierbij gebruik van een andere dataprovider. Deze data providers is beter toegerust op screenen van niet-beursgenoteerde ondernemingen. Dit geldt voor Infrastructuur, Private Equity, Credit Risk Sharing en Private Real Estate.

Methodologie

De INS voor niet-beursgenoteerde beleggingen bestaat uit twee indicatoren:

1. Een **risicoscore** die aangeeft of er sprake is van een incident bij een onderneming. Deze score is gebaseerde op de aard van het incident, de frequentie, de timing en intensiteit van het incident.
2. **UN Global Compact Violator Flag** signaleert ondernemingen die een hoog risico of potentieel risico hebben op overtreding van de UNGC Principles. Of een onderneming en de waardeketen als schender worden aangemerkt is afhankelijk van enige schendingen van de tien UNGC Principles die hebben plaatsgevonden in de afgelopen twee jaar. Het verschil tussen een potentiële schender en een schender zit in de ernst van de schending.

Screeningscriteria

Er is sprake van een overtreding wanneer aan een of meer van de volgende criteria is voldaan:

- a. Risicoscore geeft een indicatie van mogelijke schendingen van de OESO-richtlijnen;
- b. UN Global Compact Violator Flag = schending binnen eigen operaties of binnen waardeketen; of
- c. UN Global Compact Violator Flag = potentiële schending binnen eigen operaties.

Implementatie – Pre-investment fase

Binnen Infrastructuur, Private Equity, Privaat Vastgoed en Credit Risk Sharing zit in alle beleggingsvoorstellen een korte **bevestiging van naleving** van de INS criteria ingebouwd. Dit bevat informatie over de OESO-risicoscore, de UNGC Flag, de datum waarop deze data is bekeken in de database en een samenvatting van de INS-criteria. Nieuwe investeringen die niet voldoen aan de INS-criteria zijn niet toegestaan.

De onderstaande tabel toont de scope en het screeningsniveau per categorie.

Categorie	Wat screenen we?	Op welk niveau vindt screening plaats?
Infrastructuur	Alle nieuwe investeringen (directe en fondsinvesteringen)	Individuele assets voor directe investeringen en fonds voor fondsinvesteringen
Private Equity	Alle nieuwe investeringen (co-investeringen en fondsinvesteringen)	Individuele assets voor co-investeringen en fonds voor fondsinvesteringen
Privaat vastgoed	Alle nieuwe investeringen	Fonds ¹²
Credit Risk Sharing	Alle nieuwe investeringen met een niet-beursgenoteerde tegenpartij	Beleid van tegenpartij voor controle op UNGP's en OESO-richtlijnen

12. Voor privaat vastgoed wordt op fondsniveau gekeken, omdat de portefeuille bestaat uit vastgoedobjecten die de OESO-criteria niet kunnen schenden.

Implementatie – Periodieke monitoring

De INS wordt twee keer per kalenderjaar uitgevoerd voor alle niet-beursgenoteerde beleggingen. Onderstaande tabel toont de scope en het screeningsniveau.

Categorie	Wat screenen we?	Op welk niveau vindt screening plaats?
Infrastructuur	Alle bestaande investeringen	Individuele assets
Private Equity	Alle bestaande investeringen	Individuele assets voor co-investeringen
Privaat vastgoed	Alle bestaande investeringen	Fonds
Credit Risk Sharing	Niet in scope	

Infrastructuur, Privaat Vastgoed en Private Equity engagen met de mogelijke schenders van de internationale normen. Het engagement is gefocust op het incident waarop de (mogelijke) overtreding gebaseerd is. Op basis van de ernst van de schending brengen de beleggingsteams prioriteit aan in engagement. Bij ondernemingen die onderdeel zijn van een fondsinvestering moet het beleggingsteam engagen met de fondsmanager in het geval direct engagement niet aan de orde is. Vanwege de aard van CRS-beleggingen is het enkel mogelijk om de tegenpartij te screenen en niet de beleggingen zelf. Om deze reden vindt enkel pre-investment monitoring plaats.

Implementatie voor Bedrijfsobligatieportefeuille

De implementatie van de INS voor niet-beursgenoteerde beleggingen is ook van toepassing op niet-beursgenoteerde obligaties in de bedrijfsobligatie portefeuille. Deze screening gebeurt tegelijkertijd met de INS voor de publieke markten beleggingsportefeuilles. Alle private bedrijfsobligaties die door de INS als (mogelijke) schender worden aangemerkt worden niet opgenomen in het beleggingsuniversum voor publieke markten.

Begrippenlijst

Duurzaam

In de kern is 'duurzaam' een bepaalde staat die lang durend kan voortbestaan. In de context van duurzaam beleggen en/of een duurzame wereld, duidt duurzaam op een wereld of een belegging die ontwikkelt naar of bijdraagt aan een economische, sociale en milieuvriendelijke toekomst voor de aarde en voor huidige en toekomstige generaties. Deze definitie concretiseren we verder door het te koppelen aan de duurzame ontwikkelingsdoelen (SDG's) van de Verenigde Naties. Het SDG raamwerk hanteren we als raamwerk voor duurzaamheid.

Oxford English Dictionary. (n.d.). Sustainable, adj. sense 3.a. Retrieved September 2023, Oxford English Dictionary (oed.com)

Duurzame of leefbare wereld

Een wereld waarin de 17 duurzame ontwikkelingsdoelen (Sustainable Development Goals) van de Verenigde Naties zijn bereikt.

Engagement

Het hebben van een constructieve dialoog met ondernemingen in de beleggingsportefeuille of marktpartijen zoals regelgevers, toezichhouders en sectororganisaties. Deze dialoog heeft als doel een vooraf vastgestelde (gedrags)verandering te realiseren.

ESG

ESG – Engelse afkorting voor Environmental, Social and Governance. In het Nederlands staat dit voor milieu, mens en goed bestuur.

Kapitaalallocatie

Het alloceren van kapitaal naar beleggingen.

Langetermijn-waardecreatie

Het creëren van waarde op de lange termijn. Wij zijn ervan overtuigd dat dit alleen kan indien risico, rendement en duurzaamheid allemaal worden meegewogen in beleggingskeuzes.

Net-zero

Net zero of netto nul betekent dat de totale wereldwijde uitstoot van alle broeikasgassen minus het totaal verwijderde broeikasgassen uitkomt op maximaal nul. In het Parijsakkoord is namelijk afgesproken om de opwarming van de aarde te limiteren tot well-below 2 degrees en te streven naar maximaal 1.5 graden temperatuurstijging. De wereldwijde uitstoot moet in 2050 netto nul (net zero) zijn om het doel van 1.5 graden te halen.

SDG/SDI

Sustainable Development Goals (SDGs) zijn de 17 doelen die de Verenigde Naties hebben vastgesteld om uiterlijk in 2030 te worden gerealiseerd. PFZW draagt bij aan het behalen van deze doelen door te beleggen in Sustainable Development Investments (SDIs): beleggingen die aantoonbaar bijdragen aan één of meer SDGs. Voor de identificatie en classificatie van SDIs maakt PFZW gebruik van het raamwerk dat oorspronkelijk is ontwikkeld door het SDI Asset Owner Platform (AOP) en dat inmiddels wordt beheerd door Net Purpose.

Stewardship

Stewardship omvat het direct en indirect invloed uitoefenen op ondernemingen en fondsen waarin belegd wordt. Dit omvat engagement (constructieve dialoog), het gebruik van stemrechten bij aandeelhoudersvergaderingen, het indienen van aandeelhoudersvoorstellen en, indien nodig, juridische procedures als aandeelhouder (shareholder litigation).

Vormgeving beleggings-universum

Het samenstellen van het beleggingsuniversum door toepassing van de insluitingscriteria van PFZW.

Pensioenfonds

Zorg & Welzijn

Pensioenfonds Zorg en Welzijn

Noordweg Noord 150

Postbus 117, 3700 AC Zeist

[pfzw.nl](https://www.pfzw.nl)

704849 april 2026